

XXI. Musiikkilautakunta.

Musiikkilautakunnan vuodelta 1929 laatima kertomus toiminnastaan oli seuraavansisältöinen:

Musiikkilautakunnan kokoonpano y. m. Vuonna 1929 kuului musiikkilautakuntaan kauppaneuvos A. Niklander puheenjohtajana, filosofiantohtori H. Ramsay varapuheenjohtajana, rouva E. von Frenckell, vaatturi T. Hiekkaranta ja herra E. Salminen. Sihteerin tehtäviä hoiti vanhempi oikeusneuvosmies K. Furuhjelm.

Vuoden varrella kokoontui lautakunta 9 kertaa; sen kokouksissa pidettyjen pöytäkirjain pykäläluku oli 64, minkä lisäksi tulivat ne toimenpiteet, joihin puheenjohtaja lautakunnan antaman valtuutuksen nojalla oli ryhtynyt. Menevien kirjeiden lukumäärä oli 55.

Kaupunginorkesterin toimintaa jatkettiin pääasiassa saman ohjelman mukaan kuin aikaisemmin. Orkesteriin kuului 69 soittajaa ja johtajana toimi professori R. Kajanus.

Vuoden varrella toimeenpantiin 16 vakinaista sinfoniakonserttia sekä 11 kansansinfonia- ja 21 kansankonserttia. Sitäpaitsi orkesteri avusti 132 ooppera- ja 64 teatterinäytännössä sekä 9 yksityisessä konsertissa.

Vuoden varrella järjestetyistä 16 vakinaisesta sinfoniakonsertista professori Kajanus johti kaikkiaan 11 sekä professorit S. Palmgren ja I. Dobrowe sekä hovikapellimestari A. Järnefelt, kukin 1. Kahdessa konsertissa johtivat professori E. Melartin ja herra E. Pingoud osan ohjelmaa professori Kajanuksen johtaessa toista osaa.

Kansansinfoniakonserteista professori Kajanus johti 9, tohtori N. van Gilse van der Pals 1 ja professori E. Melartin 1. Kansankonserteista kapellimestari O. Fohström johti 16, kapellimestari M. Similä 3 ja konserttimestari A. Hannikainen 1 sekä herrat Fohström ja Pingoud 1. Vapunpäivänä annetun päiväkonsertin johti herra Fohström.

Edellämainituissa sinfoniakonserteissa esiintyivät seuraavat solistit: herrat I. Hannikainen, E. Linko, E. Petri ja A. Valkonen (piano), G. Björk ja E. Metzeltin (viulu) ja O. Soini (laulu) sekä naiset K. Bernhard ja M. Söderhjelm (piano), Y. Canale (viulu) sekä M. Basca, H. Granfelt ja M. Mörner (laulu). Laulukuoro Suomen laulu esiintyi Palmgrenin Turun liljaa esitettäessä.

Sinfoniakonserteissa esitettiin seuraavat sävellykset: Sibelius: Scènes historiques; Sinfonia V; Sinfonia II; Järnefelt: Korsholma; Kajanus; Sinfonietta b-duuri; Overtura sinfonia; Madetoja: Sinfonia II; V. Raitio: Pianokonsertti op. 6; Palmgren: Pianokonsertti Metamorfooseja; Turun lilja, Turun 700 vuotis-juhlakonserttiin sävelletty; E. Furuhjelm: Exotica, Miniatyyrejä; Kilpinen: Viisi tunturilaulua; Pingoud: Cor Ardens (Palava sydän); Melartin:

Sinfonia IV; Linko: Pianokonsertti II e-duuri; César Franck: Sinfonia d-molli; Saint-Saëns: Pianokonsertti c-molli; Sellokonsertti; Glasunow: Viulukonsertti a-molli; Ravel: Daphnis et Chloe; Fragments symphoniques, La valse; Brams: Sinfonia IV; Alfvén: När skogen vaknar; Hurum: Fandango; Respighi: Pini di Roma; Pianokonsertti (1925); Tschaikowsky: Romeo ja Julia; Sinfonia VI; Viulukonsertti d-duuri; Manfred-sinfonia; Mielck: Dramaattinen alkusoitto; Mozart: Sinfonia e-duuri; Aaria oopp. Figaron häät; Aaria oopp. Taikahuilu; Jupiter sinfonia; Beethoven: Pianokonsertti 5 e-duuri; Sinfonia VIII; Viulukonsertti d-duuri; Glinka: Alkusoitto oopp. Ruslan ja Ludmila; Dworok: Sinfonia Aus der neuen Welt; Skriabin: Poème de l'Extase; Druckner: Sinfonia III; Strauss: Don Juan, sinfoninen runo; Bror Beckman: Sinfonia f-duuri; Moussorgsky: Der Feldherr; Nopak; Strawinsky: Suite de Pulcinella; Joh. Svendsen: Sinfonia d-duuri; Percy A. Grainger: Kaksi englantilaista kansanlaulua.

Mitä tulee yleisön osanottoon konsertteihin mainittakoon että sinfoniakonserteissa kävi keskimäärin 413 henkilöä kussakin (kaikkiaan 6,609 henkilöä) sekä kansan- ja kansansinfoniakonserteissa keskimäärin 374 (kaikkiaan 11,959 henkilöä). Vuonna 1928 kävi sinfoniakonserteissa 6,948 henkilöä ja kansan- ja kansansinfoniakonserteissa 13,740 henkilöä.

Taloudelliset tulokset. Kaupunginorkesterin tulot kalenterivuonna 1929 nousivat 848,270: 50 markkaan, mistä määrästä 245,870: 50 markkaa oli tuloja omista konserteista ja 602,400 markkaa muiden näytäntöjen ja konserttien avustamisesta. Edelliseen vuoteen verrattuna tulot vähenivät huomattavasti eli 85,643: 50 markalla. Mainittakoon vielä, että vuoden 1929 tuloarviossa oli tulot arvioitu 1,000,000 markaksi, joten todelliset tulot alittivat arvioidut 151,729: 50 markalla. Orkesterille myönnetty valtionapu oli 500,000 markkaa. Menot käyvät selville allaolevasta yhdistelmästä, johon myös on otettu orkesterille myönnetyt määrärahat:

	Määräraha, Smk.	Menot, Smk.
Palkkaukset ja ikälisät	2,538,295: —	2,526,880: —
Konserttikulut	156,000: —	154,980: 80
Nuotit ja soittovälineet	40,000: —	39,770: 85
Muut menot	8,000: —	7,944: 25
Yhteensä	2,742,295: —	2,729,575: 90

Kuukausitilintarkastukset. Musiikkilautakunnan voimassa olevan johtosäännön mukaan on taloudenhoitaja velvollinen kuukausittain, viimeistään seuraavan kuukauden 5 p:nä, musiikkilautakunnalle antamaan kaksin kappalein laaditun tilin siihen kuuluvine todisteineen sekä vahvistetun kaavakkeen mukaisen taulun tuloista ja menoista. Niin pian kuin nämä asiakirjat oli annettu, toimitti musiikkilautakunnan puheenjohtaja ja sihteeri jokaisen kuukauden alussa tilintarkastuksen, ja havaittiin näissä kuukausitilintarkastuksissa tilien aina olevan kunnossa ja kassan aseman pitävän yhtä tilikirjain kanssa. Kuukausitilintarkastukset todisteineen lähetettiin heti rahatoimikonttoriin.

1930 vuoden talousarviolaskelma. Elokuun 30:ntenä päivätyn kirjelmän ohella lähetti musiikkilautakunta rahatoimikamarille 1930 vuoden talousarviolaskelman, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi muuttamatta.

Avustettujen sivistysyritysten valvonta. Musiikkilautakunnan asiana olevan kaupungin avustamain sivistysyritysten valvonnan järjesti lautakunta samalla tavalla kuin aikaisemmin, jolloin niiden lähin hoito jaettiin lautakunnan eri jäsenten kesken.

Teatterit. Ruotsalainen teatteri pyysi, että musiikkilautakunta suostuisi antamaan orkesterin kahdesti viikossa teatterin käytettäväksi ja että siitä tehtäisiin kirjallinen sopimus. Vaikkakin lautakunta oli tietoinen siitä että teatterin lyyrilliset esitykset olivat saaneet vilkasta kannatusta yleisön puolelta, lautakunta ei katsonut voivansa suostua teatterin ehdotukseen sopimuksen laatimisesta, koska orkesterin työtaakka ei sitä sallinut. Lautakunta ilmoitti teatterille, että orkesteri tullaan mikäli mahdollista varaamaan kahta esitystä varten viikossa.

Kaupunginorkesterin konserttien radioiminen. Olosuhteiden pakottamana suostui lautakunta vuoden alussa Osakeyhtiö Suomen yleisradion tarjoukseen, jonka mukaan yhtiö otti radioitavakseen vähintään 10 sinfoniakonserttia 4,000 markan suuruudesta korvauksesta kerralta. Lautakunta oli ehdottanut että kaikki 16 sinfoniakonserttia radioitaisiin 6,000 markan maksusta konserttia kohti.

Orkesterin kokoonpano. Koska oli osoittautunut varsin hankalaksi, jopa erinäisissä tapauksissa mahdottomaksi, käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa järjestää orkesterin kokoonpano siten, että orkesteria voitaisiin luovuttaa niihin tarkoituksiin, joihin sitä usein samanaikaisesti tilataan, katsoi lautakunta välttämättömäksi ottaa menoarvioon uuden 30,000 markan suuruisen määrärahan orkesterin vahvistamista varten jonka kautta mainittu epäkohta poistuisi. Valtuusto suostui tähän ehdotukseen ja otti pyydetyn määrärahan 1930 vuoden talousarvioon.

Ulkoilmakonsertit. Jotta ulkoilmakonsertteja voitaisiin järjestää myöskin Toukolassa ja Pasilassa, kuten aikaisemmin Kalliassa, Hermannissa, Vallilassa ja Käpylässä, anoi lautakunta talousarvioehdotuksessaan, että määräraha tätä tarkoitusta varten korotettaisiin 33,600 markkaan. Valtuusto myönsi sittemmin rahatoimikamarin ehdotuksesta 50,000 markan määrärahan ehdolla, että näitä konsertteja olisi järjestettävä useammin kuin tähän mennessä.

Ooppera. Suomalainen Ooppera osakeyhtiö kääntyi alkuvuodesta lautakunnan puoleen ehdottaen, että ooppera saisi orkesterin käytettäväkseen koko näytäntökauden ajan 5 iltana viikossa ja että ooppera tästä maksaisi 60,000 markkaa kuukaudessa eli siis koko näytäntökaudelta 540,000 markkaa.

Orkesterin oli kuitenkin mahdotonta nykyisellä miesluvulla avustaa viidessä oopperanäytännössä viikossa, ja lautakunta koetti löytää keinoja, joiden avulla orkesteri voitaisiin useammin kuin nykyisiin luovuttaa oopperalle ja samalla tyydyttää muiltakin tahoilta esitettyjä vaatimuksia. Tällöin pohdittiin kahta orkesterin laajentamista koskevaa vaihtoehtoa, toinen tarkoitti orkesterin lisäämistä 6:lla ja toinen 9:llä hengellä. Mutta kun lautakunta ei ollut oikeutettu lisäämään orkesterimenoja ilman vastaavia lisätuloja ja kun lisäksi oli otettava huomioon että oopperan tarjoama 540,000 markan suuruinen korvaus jotakuinkin vastasi sitä mitä ooppera oli tähän asti vuosittain maksanut neljästä esityksestä viikossa, katsoi lautakunta voivansa ottaa asian edelleen harkittavakseen sen järjestämiseksi oopperajohdon haluamaan suuntaan ainoastaan sillä edellytyksellä että ooppera suostui korottamaan korvausta 80,000 markkaan kuukaudessa. Tähän ehdotukseensa lautakunta ei kertomusvuoden aikana saanut oopperalta vastausta.